

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorum, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

II. Articulus de Missa docet, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

De hoc articulo cedere, aut aliquid contra illum largiri aut permittere nemo piorum potest, etiam si cœlum & terra, ac omnia corruant. Nō enim est aliud nomen hominibus datum, per quod saluari possimus (inquit Petrus Actorum 4.) Et per vulnera eius sanati sumus, Esa. 53. Et in hoc articulo sita sunt & consistunt omnia, quæ contra Papam, diabolum & vniuersum mundum in vita nostra docemus, testamur & agimus. Quare oportet nos de hac doctrina esse certos, & minime dubitare, alioquin actum est prorsus, & Papa & diabolus, & omnia aduersa ius & victoriam contra nos obtinent.

II. *Articulus de Missa docet,*

QUOD Missa in Papatu sit maxima & horrenda abominatio, simpliciter & hostiliter è diametro pugnans contra Articulum primum, quæ tamen præ omnibus alijs Pontificijs idolatrijs summa & speciosissima iuit. Statuerunt enim, quod sacrificium istud seu opus Missæ, etiam ab impio ac perditio nebulone præstitum, liberet hominem à peccatis cum in hac vita, tum in purgatorio, cum tamen solus agnus Dei nos liberet, vt supra dictum est. Hic nihil permittendum, nec cedendum est, quia prior articulus id non fert.

Cum sanioribus Pontificijs placidè hoc modo conferri posset. Primum, Quare tam rigidè Missæ patrocinium suscipiant, cum illa tantummodo sit hominum inuentum, à Deo non mandata sit? Hominum verò inuentiones tutò omittere possumus, vt Christus testatur Matth. 15. Frustra colunt me mandatis hominum.

Secundò, Res est non necessaria, quæ sine peccato & periculo omitti potest.

Tertiò, Sacramentum meliori à Deo magis accepto, imò hoc solo accepto, salutari & beato modo

secundum Christi institutionem sumi potest. Cur-
tur propter figmentum humanum & non necessarium
cum aliter & rectius res ipsa haberi possit, ad extraneas
miserias homines cogerentur & adigerentur?

Curetur, ut publice hominibus ostendatur, Missa
ut rem commentitiam, seu humanum figmentum potest
se sine peccato omitti, & neminem damnari, qui de
sua salutem non curat, sed etiam sine Missa, meliore ratione
homines saluari posse. Sic fiet, ut Missa sit sponte co-
ruitura, non tantum in vulgo rudi, sed etiam in animis
omnium piorum, Christianorum, & sanorum: id est
multo magis, cum audierint, Missam esse quiddam vi-
de periculosum, sine Dei verbo & voluntate constitutum
atque inuentum.

Quarto. Cum ferè innumeri, & inenarrabiles ab-
usus in vniuerso mundo, ex negotiatione Missarum ex-
titerint, abroganda merito Missa est, ut abusus istius
moueantur, etiam si quid utilitatis & boni in se conti-
neret. Quanto magis autem, cum planè inutilis, non
necessaria, & periculosa sit, & omnia vitiosius, atque certius
absque Missa haberi possint, eam missam facere de-
mus, ut abusus istos tetros perpetuo fugiamus?

Quinto. Cum Missa nihil sit aliud, nec aliud esse
possit, (sic Canon & omnes libri pronuntiant) quod
opus hominum, (etiam impiorum nebulonum) quod
opere aliquis seipsum, & alios vnà cum seipso, cum
Deo reconciliare, remissionem peccatorum & gratiam
impetrare & mereri conatur, (sic enim estimatur
Missa, cum maximè prædicatur: ad quid enim alioquin
prodesset?) ideo certè damnanda & reijcienda est.
Hoc enim directè pugnat cum primario articulo, qui
affirmat, non Missificum sacerdotem, vel bonum vel
malum, suo opere, sed agnum Dei & Filium Dei tollere
peccata nostra.

Quòd si quis fucum facere, & prætereundum vellet,

ex d.

ex deuotione sibi ipsi communionem exhibere uelle, is lōgè erraret, nec serio & ex animo loqueretur. Communio enim uera & certa est in Sacramento, quæ fit secundum institutionem Christi. Seipsum autem communicare, humana persuasio est, incerta, & non necessaria, imò prohibita. Nescit enim ille, quid faciat, cum absq; uerbo Dei, opinioni & figmento humano obsequatur. Nō etiam rectè facitis, (etiā si res alioqui plana esset) qui Sacramentum proprium Ecclesiæ, extra Ecclesiæ communionem, sine uerbo Dei, ex propria quadam deuotione & affectione usurpare uult.

In hoc articulo de Missa, Concilium potissimū fundabit & consummabitur. Etsi enim possibile esset, ut omnes reliquos articulos nobis concederent, tamen hunc concedere non poterunt, quemadmodum Campenius Augustæ dixit, se prius omnia tormenta, membrorum dilaniationē & mortē passurum, quā Missam missam facturum esse. Et ego etiam, per Dei opem in cineres corpus meū redigi & concremari patiar prius, quā ut Missariū uentrem, uel bonū uel malum, æquiparari Christo Iesu, Dño & seruatori meo, aut eo superiore esse seram. Sic scilicet in æternum disiungimur, & contrarij inuicem sumus. Sentiunt quidem optime, cadente Missa, cadere Papatum. Hoc priusquam fieri patiantur, omnes nos trucidabunt, si poterunt.

Cæterum Draconis cauda ista (Missam intelligo) peperit multiplices abominaciones & idolatrias.

Primò Purgatorium. Missis enim pro animabus, item, Vigilijs, septimis, & tricesimis, anniuersarijs exequijs, postremò uulgari septimana, & omnium animarum die, balneis, & quæ his affinia sunt, innumeris alijs phantasijs, irruerunt in purgatorium. Sic Missa prope modum pro solis defunctis fuit celebrata, cum tamen Christus Sacramentū pro solis uiuentibus instituerit. Quapropter purgatorium, & quicquid ei solennitatis,

cultus & quæstus adhæret, mera Diaboli larua est. Ignat enim cum primo articulo, qui docet, Christi solum & non hominum opera, animas liberare, Et c. stat etiam, de mortuis nihil nobis diuinitus mandatum esse. Idcirco tutò omitti illud omne potest, etiam si nihil erroris & idolatriæ ei inesset.

Pontificij allegant Augustinum & quosdam patres qui de purgatorio scripserint, & non putant nos intelligere, ad quid & quare sic illi locuti sint. Augustinus non scribit esse purgatorium, nec etiam habet testimonium scripturæ, quo nitatur, sed in dubio reliquorum sit, & inquit, matrem suam petiisse, vt sui commemoratio fieret ad altare siue Sacramentum. At hoc vniuersum nihil, nisi hominum, & quidem vnus alterius, deuotio fuit, non constituens articulum hoc id quod solius Dei est.

Nostri autem Pontificij sententias istas hominibus citant, vt fides habeatur tetrus, blasphemis, & maledictis nundinationibus de Missis pro animabus in purgatorio, seu de inferijs, & oblationibus, &c. Sed & Augustino nunquam ista probabunt. Et cum nundinationes istas, & Missas purgatorio destinatas abolerent, quæ ne per somnium quidem Augustino in mentem venerunt, colloquemur tandem cum illis, An Augustini dicta destituta verbo, sint admittenda, & a mortuorum commemoratio ad Eucharistiam sit facienda. Ex patrum enim verbis & factis non sunt extrahendi articuli fidei: alioquin etiam articulus fidei fieri victus ipsorum, vestimentorum ratio, domus, & quemadmodum cum reliquijs sanctorum iuferunt Regulam autem aliam habemus, vt videlicet verbum Dei condant articulos fidei, & præterea nemo, ne Angelus quidem.

Secundò. Hoc etiam inde euenit, vt cacodæmones malitiam suam exercerent, & ceu animæ defunctorum

rum appaerent, Missas, vigiliis, peregrinationes, & eleemolynas exigent, horrendis mendacijs & ludibrijs: quæ omnia oportuit nos pro articulis fidei recipere, & vitam secundum illa instituere, atq; hæc Papa confirmavit, sicut & Missam, & alias abominationes omnes. In his ergo cedere, aut aliquid concedere nec possumus, nec debemus.

Tertio ortæ inde sunt peregrinationes. Ad has etiam postulatæ sunt Missæ, remissio peccatorum, & gratia Dei. Missa enim omnia gubernavit. Constat autem certò, peregrinationes istiusmodi carentes verbo Dei, nobis mandatas non esse, nec esse necessarias, cum melius ad animæ curam peruenire, & sine peccato & periculo peregrinationes illas omittere possimus. Cur domi vocationes, parochiæ, verbum Dei, vxores & liberi, &c. deferuntur, quorum cura necessaria & mandata est, & non necessarij, incerti, periculosi; & diabolici ignes verè fatui seu errores illis præferuntur? Sic scilicet Satanas Papam dementavit, vt ista laudaret & stabiliret, & multi magno numero à Christo ad propria sua opera desciscerent, & idolatræ fierent, quod omnium pessimum est, cum alioqui res ipsa per se nec necessaria, nec præcepta sit, sed consilio & certitudine destituatur, & planè noxia sit. Quamobrem hic cedere, aut concedere aliquid non licet, &c. Atque hoc pro concione doceatur, peregrinationes istas esse non necessarias, sed perniciosas, & postea videatur, vbi nam peregrinationes maneant. Sic enim spontè corruent.

Quarto, Fraternitates seu societates. Cœnobiaz enim, Canonicatus, & Vicariatæ, scriptis se obligarunt, & communicauerunt (contractu certo, & emtione confirmata) Missas omnes, & bona opera, &c. pro viuis & mortuis. Hoc non tantum prorsus humanum figmentum est, sine verbo Dei, non necessariam, non

mandatum, sed etiam contra Primarium articulum Redemptionis. Quare nec admittendum, nec ferendum.

Quintò. Reliquiæ sanctorum, refertæ multis mendacijs, ineptijs, & fatuitatibus. Canum & equorum ossa tibi sæpe reperta sunt. Et licet aliquod forte mandatum fuisset, tamen propter imposturas istas, quæ diabolo ritum excitant, tamdudum danari debuerunt, cum præsertim careant verbo Dei, & non necessitate inutiles sint. Estq; hoc omniũ terribilissimum, quod faciunt, istas reliquias indulgentiam & remissionem peccatorum operari, & loco cultus Dei & boni operis, sicut Missam, illas venerati sunt, &c.

Sextò. Huc pertinent Indulgentiæ viuis & defunctis pro pecunia attributæ, quibus sacrilegus & damnatus Iudas seu Papa, meritum Christi, & merita sanctorum, & totius Ecclesiæ, vendit, &c. quæ omnia & singula nequaquam ferenda sunt, quia carent verbo Dei, non sunt mandata, non sunt necessaria, sed pugnant cum articulo primo. Meritum enim Christi non nostris operibus, aut nummis, sed per fidem ex gratia apprehenditur & obrinetur, sine pecunia & merito, non per Papæ potestatem, sed per prædicationem verbi Dei oblatum & propositum.

DE INVOCATIONE SANCTORVM.

Invocatio sanctorum est etiam pars abusuum & errorum Antichristi, pugnans cum primo principali articulo, & delens agnitionem Christi. Non est mandata, nec consilio, nec exemplo, nec testimonio scripturæ nititur. Omnia in Christo melius & certius nobis sunt proposita, ut non egeamus in invocatione sanctorum, etiam si res preciosa esset, cum tamen sit maximè pernicioosa.

Et si Angeli in cælo pro nobis orent (sicut ipse quoque Christus facit) & sancti in terris, & fortassis etiam